

# РЕШЕНИЕ

№ 38917

гр. София, 22.11.2025 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 23 състав, в**  
публично заседание на 27.10.2025 г. в следния състав:

**СЪДИЯ: Антоанета Аргирова**

при участието на секретаря Емилия Митова, като разгледа дело номер **8791** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл.68л, ал.1 от Закона за защита на потребителите (ЗЗП).

Образувано е по жалба от „Кредирект“ ЕООД, ЕИК:[ЕИК], представлявано от управителя Н. П. П. срещу Заповед №6122/04.07.2025 година, издадена от председателя на Комисията за защита на потребителите, с която на основание на чл.68л, ал.1, вр. чл.68в, вр. чл.68д, ал.1 предл.1 от ЗЗП е забранено на дружеството-жалбоподател при упражняване на своята дейност да използва нелоялна търговска практика по смисъла на чл.68д, ал.1, предл.1 от ЗЗП, а именно да предоставя в стандартния европейски формуляр (СЕФ) и предлаганите от него договори невярна и подвеждаща информация за стойността на годишния процент на разходите и да предоставя невярна и подвеждаща информация в СЕФ за погасителните вноски, които не водят до незабавно погасяване на главницата на кредита.

В съдебно заседание пред Административен съд София-град, жалбоподателят не се представлява и не изразява становище по жалбата.

Ответникът- председателя на КЗП се представлява от юрк. Г., който оспорва жалбата и моли за отхвърлянето ѝ, както и за присъждането на юрисконсултско възнаграждение. Поддържа, че

оспорената заповед е съобразена с материалните и процесуални правила. На „Кредирект“ ЕООД е предоставена възможност да изрази становище и да представи доказателства в административното производство, която възможност същото е упражнило. От събраните в хода на производството доказателства се установило, че след част 2, т.9 следва да се посочат погасителните вноски, които не водят до незабавно погасяване на общия размер на кредита. Срещу тази точка кредиторът невярно е посочил, че клаузата е неприложима за този вид договор. От друга страна, в част 2, т.5 от същия било посочено, че кредитополучателят следва да плати 4 вноски с цена от 175 лв. и 14 бр. вноски по 402 лв., без повече пояснения. В тази връзка преддоговорната информация посочена в СЕФ била невярна по отношение на основни характеристики на кредита, касаещи гратисния период на главницата от 4 месеца, която е важна за вземане на решение от страна на потребителя. Невярна се явявала информацията, посочена в СЕФ и в договора за потребителски кредит, относно разходите по кредита с посочване в ГПР, който не включвал разходите за предоставеното обезпечение, с което се въвеждал и би могъл да се въведе в заблуждение потребителя. Констатирана била и липса на информация в СЕФ за изискванията на кредитора към обезпечението, в това число и информация за предоставяне на това обезпечение в двудневен срок, с което кредиторът въвеждал в заблуждение потребителя относно действителното оскъпяване на кредита.

Административен съд София- град, след като обсъди и прецени релевираните с жалбата основания, доводите на страните в съдебно заседание, събраните по делото доказателства и служебно на основание чл.168, ал.1, вр. чл.146 от АПК, провери изцяло законосъобразността на обжалвания акт, намира следното от фактическа и правна страна:

Преценката за допустимост на жалбата е осъществена с определението от 20.09.25 г. за насрочване на делото и не е налице изменение на обстоятелствата, което да налага повтарянето ѝ от съда.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Административното производство е започнало по повод жалба на потребител до КЗП, като в тази връзка с Писмо изх.№ Ц-03-12039/22.11.24 г. на КЗП от Кредирект“ ЕООД са изискани съответните документи. На 03.12.25 г. в КЗП е постъпило Становище с изх.№003551/0212.24 г. от Кредирект“ ЕООД за неоснователност на подадената от потребителя жалба. Към становището са приложени изисканите документи- Договор за потребителски кредит №1074951/19.05.2024 г, съдържащ и погасителен план, и Стандартен европейски формуляр ( СЕФ ).

Въз основа на събраните доказателства и изготвената докладна записка от главен директор на ГД „Контрол на пазара“, видно от Протокол №3/03.07.2025 г., Комисията за защита на потребителите (КЗП) в състав: М. Ф., председател и членове: Ц. Лакова и А. К. единодушно е решила, че Кредирект“ ЕООД осъществява нелоялна търговска практика по чл.68д, ал.1, предл.1 от ЗЗП, а именно дружеството чрез СЕФ предоставя невярна преддоговорна информация: стойността по кредита е невярна, като е по-ниска от действителната. Не е вярно, че е „не е приложимо за този вид кредит“ наличието на погасителни вноски, които не водят до незабавно погасяване на общия размер на кредита (главницата). Тази практика има за резултат или е възможно да има за резултат взимането на търговско решение, което потребителят не би взел без използването на търговската практика. Изложените мотиви са, че на 19.05.24 г. на 19.05.2024 г. кредиторът „Кредирект“ ЕООД е отпуснал по Договор №1074951/19.05.2024 г. (Договора) на потребителя кредит в размер на 4200 лв., срещу следните условия: да го върне в срок от 18 месеца с обща сума за плащане - 6328 лева - при обезпечение на кредита или с обща сума за плащане - 14303.42 лева - при необезпечение на кредита. Самият кредит е отпуснат като необезпечен, тъй като в момента на отпускането на кредита, същият е без предоставено обезпечение, но с изискване за обезпечение при условия, които ако не се изпълнят, се начислява неустойка в размер на 7975.42 лв. В договора са посочени годишен лихвен процент: 50% и годишен процент на разходите (ГПР): 62.83%.

Съгласно погасителния план по договора, първите четири погасителни вноски не водят до погасяване на главницата. Същинското погасяване на кредита започва едва от петата погасителна вноска, като до този момент се заплащат само разходи за лихва и „неустойка“ което възлиза на 2400 лв. - при непредоставено обезпечение или 700 лв. - при предоставено обезпечение.

Посоченият в договора за кредит ГПР от 62.83 процента включва само договорената лихва, без разходите за „неустойка“ при непредоставено обезпечение, тоест посоченият ГПР се отнася за кредит с предоставено съгласно изискванията на кредитора обезпечение, което го характеризира като евентуален кредитен продукт.

В чл. 6 от Договора е уредено изискващото се по него обезпечение, като са предвидени две алтернативи: 1.безусловна банкова гаранция, издадена от лицензирана в БНБ търговска банка; 2.поръчителство и условията, на които трябва да отговарят поръчителите. Налице е и клауза кредитополучателят да предостави обезпечение в срок до два дни от сключване на Договора. Посочено е, че предоставянето на обезпечение е от съществен интерес за кредитора, като последният сключва договора единствено с оглед изпълнението на това условие от страна на

кредитополучателя, а кредитополучателят се съгласява с това.

Съгласно чл. 18, ал. 1 от Договора, със сключването на същия кредитополучателят декларира, че му е известно и се счита за уведомен, че ако не предостави договореното в чл. 6 обезпечение в двудневен срок от сключването му или представеното обезпечение не отговаря на условията, посочени в договора за кредит, кредитополучателят дължи на кредитора неустойка в размер на 7975.42 лева. В погасителния план, част от договора, в погасителната вноска е включена вноската за неустойка при необезпечен кредит, т.е. тази вноска е прибавена към възнаградителната лихва и е задължителен разход за потребителя, който не предостави обезпечение.

При тези данни са направени изводи, че след като Договорът не би бил сключен от кредитора без поемане на задължение за предоставяне на обезпечение, което е от съществен интерес за него, то кредитът не би следвало да се отпуска, защото се увеличават разходите на потребителя, които от своя страна формират друг кредитен продукт, с други месечни вноски, с друга обща сума за връщане, с други разходи, с друг ГПР. Кредиторът би трябвало да не предоставя кредити без предварителна оценка на кредитоспособността, а даже и след сключването на договора - при съгласие на двете страни да променят общия размер на кредита, кредиторът е длъжен да актуализира наличната финансова информация за потребителя и да оцени неговата кредитоспособност преди всяко увеличение на общия размер на кредита, което превишава с 25 на сто договорения размер на кредита (чл. 16, ал. 3 от Закона за потребителския кредит). Задължението за предварителна оценка на платежоспособността на потребителя преди отпускане на кредита, произтича от разпоредбата на чл. 16 от Закона за потребителския кредит (ЗПК). Целта била, ако има съмнение в платежоспособността на потребителя, първо да се поиска обезпечение и едва след предоставянето му да се отпусне кредита, която практика съответства на изискванията на Директива 2008/48, въведена в ЗПК. В случая „Кредирект“ ЕООД вменявало на потребителя задължение да осигури обезпечение, след като кредитът е вече отпуснат, в противен случай разходите нарастват. Като се вземело предвид, че при неизпълнение на основното задължение по договора - задължението за връщане на заема, се дължи само лихва за забава в размер на законната лихва, съгласно чл. 13, ал. 1 от договора за кредит, или до 14 процента- 10 процента + основния лихвен процент на БНБ към 01.01.2024 г., приложим към първото полугодие на 2024 г. - 3.79 в случая, не било добросъвестно да се санкционира толкова тежко неизпълнението на странично задължение по договора.

За така отпуснатия кредит от кредитора е обявена информация за ГПР в размер на 62.97 процента,

който включва само разходите за възнаградителната лихва, без разходите за вноса „неустойка“, т.е. обявеният от кредитора ГПР се отнася за кредит с евентуално предоставено обезпечение, а не към отпуснатия кредит без обезпечение, който е реално отпуснатия кредит. Съгласно легалната дефиницията по чл.19, ал. 1 от ЗПК, „годишният процент на разходите (ГПР) изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, възнаграждения от всякакъв вид, в т. ч. тези, дължими на посредници за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит“. В чл. 19, ал. 3, т. 1 от ЗПК е посочено, че при изчисляване на ГПР по кредита не се включват разходите, които потребителят заплаща при неизпълнение на задълженията си по договора за потребителски кредит, като се имат предвид основните престации по договора, които са връщане на взетата в заем сума заедно с лихвите по план. А що се отнася до неизпълнение на задължение за предоставяне на обезпечение, което не е нито пряко, нито косвено обвързано с основното задължение на потребителя по връщане на заемната сума, а води до задължителен разход за потребителя, то този разход трябва да е включен в стойността на ГПР. Практическият резултат от уговорената „неустойка“ при необезпечен кредит е оскъпяването на кредита, т.е. отпускане на кредит с по-висок ГПР, а не с ГПР, посочени в Договора и в СЕФ. В този смисъл, посоченият от „Кредирект“ ЕООД ГПР в размер на 62.83 процента е невярна информация, тъй като същият се отнася за обезпечен кредит с обща сума за плащане - 6328.00 лв., а не за реално отпуснатия необезпечен кредит с обща сума за плащане - 14303.42 лв.

За така отпуснатия кредит, на потребителя е дадена преддоговорна информация на СЕФ:

- В т. 9 от Част II на СЕФ „Описание на основните характеристики на съответния кредит“, срещу: „Когато е приложимо за съответния вид кредит: Погасителните вноски, които не водят до незабавно погасяване на общия размер на кредита (главницата)“ е посочено: „Неприложимо за този вид кредит“.

Така предоставената информация обаче е невярна, тъй като съгласно погасителния план по Договора за кредит, с първите четири месечни погасителни вноски не се погасява главницата. Във вноските са включени само разходите по кредита-лихва и неустойка.

- В т.2 от Част III на СЕФ „Разходи по кредита“, срещу: „Годишен процент на разходите (ГПР) Общите разходи за потребителя, настоящи или бъдещи, изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит. ГПР Ви дава възможност да сравните различни предложения за сключване на договор за кредит.“ е посочено: „ГПР: 62.83%“

. Тази информация също не е вярна, тъй като съгласно Договора за кредит, в ГПР не е включена вноска за „неустойка“ при непредоставено обезпечение. В СЕФ липсва информация за изискванията към поръчителите и за срока, в който трябва да се предостави обезпечението, което в комбинация с цифровото изражение на ГПР, който не се отнася за необезпечен кредит, може да подведе потребителите, защото кредиторът отпуска на практика необезпечен кредит с възможност за обезпечаване, а не обратното, съответно дължимо е да се посочи ГПР с включени всички задължителни разходи към реално отпуснатия кредит, а не към евентуалния кредитен продукт.

Посочвайки в преддоговорната информация на СЕФ невярна информация за основни характеристики на кредита: гратисния период на главницата и разходите по кредита: ГПР в размер, който не включва разходите за непредоставено обезпечение, кредиторът „Кредирект“ ЕООД въвежда или би могъл да въведе потребителя в заблуждение относно кредитния продукт.

Информацията за гратисния период на главницата през първите 4 месеца е важна за икономическото решение на потребителите, тъй като през тези четири месеца от договорения гратисен период за главницата, потребителят ще плаща само лихви и „неустойки“ в по-голям размер от оставащите до края на срока на договора, и срокът за връщане на кредита по този начин се съкращава, защото същинското погасяване на кредита започва едва с петата погасителна вноска. По този начин, чрез договаряне на гратисен период за главницата през първите 4 месеца, кредиторът цели да получи приход, без да се намалява задължението на потребителя, но пък се намалява срокът за връщане на кредита (главницата).

Стойността на ГПР, като израз на всичко дължимо по кредита е също важна информация за потребителите и на практика благодарение на ГПР става ясно реалното оскъпяване на всеки кредит, тъй като към лихвения процент по кредита се добавят всички разходи, които са свързани с кредита. Както е записано и в СЕФ: „ГПР Ви дава възможност да сравните различни предложения за сключване на договор за кредит“. В случая потребителят може да се заблуди по отношение на реалните разходи, тъй като значителен разход от 7975.42 лева не е включен при изчисление на ГПР. Стойността на ГПР е посочена невярно и в преддоговорната информация на СЕФ и в Договора. Практическият резултат от уговорената „неустойка“ при необезпечен кредит е оскъпяване на кредита, т.е. отпускане на кредит с по- висок ГПР, а не с посочения в СЕФ и в Договора. Посоченият от „Кредирект“ ЕООД ГПР в размер на 62.83% е невярна информация, тъй като същият се отнася за обезпечен кредит, а не за реално отпуснатия необезпечен кредит с

възможност за обезпечаване. Посочвайки по-нисък размер ГПР, относим към обезпечен кредит, а не към отпуснатия реално необезпечен кредит, без предварителна информация в СЕФ за изискванията на кредитора към обезпечението, включително информация за предоставянето на това обезпечение в двудневен срок. По този начин „Кредирект“ ЕООД въвежда или би могъл да въведе потребителя в заблуждение относно действителното оскъпяване на кредита.

При така приетото за установено от фактическа страна съдът обуславя следните правни изводи:

Оспорената заповед е издадена от компетентен орган- председателя на КЗП. Компетентността на органа произтича от чл. 68л, ал. 1 ЗЗП, съгласно който, когато КЗП установи, че търговската практика е нелоялна, председателят на комисията издава заповед, с която забранява прилагането на търговската практика.

Спазени са изискванията за форма на чл.59, ал.2 във вр. с ал.1 от общия процесуален закон- АПК, доколкото в специалната норма чл.68л, ал.1 от ЗЗП не са установени други изисквания. Заповедта е в писмена форма и съдържа съществени реквизити- посочен е нейния издател, съдържа неговия подпис, разпоредителната воля е достатъчно ясно изразена. В мотивите на органа са възпроизведени фактическите установявания и приложимото за случая правно основание- чл.68в, вр. чл.68д, ал.1 предл.1 от ЗЗП.

Заповедта е издадена и при спазване на административнопроизводствените правила. Всички релевантни по случая факти са правилно установени и се подкрепят от събраните в административното производство доказателства. В съдебното производство не бяха посочени и представени други доказателства, които да доведат до други фактически изводи. Не е допуснато нарушение, свързано с правото на участие в административното производство по издаване на акта. На дружеството - жалбоподател е предоставена възможност да изрази становище, от която възможност същото се е възползвало.

Оспорената заповед съответства и на приложимите материалноправни разпоредби.

Разпоредбата на чл.68в от ЗЗП установява забрана за нелоялните търговски практики, а според чл. 68 г, ал. 4 ЗЗП нелоялни са и заблуждаващите търговски практики по чл. 68д ЗЗП. Съгласно чл. 68д, ал. 1 ЗЗП търговска практика е заблуждаваща, когато съдържа невярна информация и следователно е подвеждаща или когато по някакъв начин, включително чрез цялостното ѝ представяне, заблуждава или е в състояние да въведе в заблуждение средния потребител, дори и ако представената информация е фактически точна относно някое от обстоятелствата, посочени в ал. 2, и има за резултат

или е възможно да има за резултат вземането на търговско решение, което той не би взел без използването на търговската практика.

Фактическият състав на нелоялната заблуждаваща търговска практика изисква кумулативно наличие на три обективни елемента: 1. да е налице търговска практика, свързана с предлагането на стоки и услуги, 2. съдържаща невярна информация, която да е подвеждаща, 3. има за резултат или е възможно да има за резултат вземането на търговско решение, което потребителят не би взел без използването на търговската практика.

Според § 13, т. 23 ДР на ЗЗП „търговска практика“ е всяко действие, бездействие, поведение, търговска инициатива или търговско съобщение, включително реклама и маркетинг, от страна на търговец към потребителя.

В конкретния случай отразяването на ГПР в Договора и СЕФ и информацията в СЕФ за погасителните вноски, които не водят до незабавно погасяване на главницата на кредита, представляват действия търговеца, насочени към потребителя, което обуславя извод за наличие на осъществена търговска практика от страна на жалбоподателя. Следователно е налице първият елемент от фактическия състав-търговска практика, свързана с предлагането на кредити.

Осъществен е и вторият елемент от фактическия състав на приложено за издаване на заповедта правно основание- търговската практика съдържа невярна информация, която е подвеждаща.

Съгласно чл. 19, ал. 1 ЗПК, ГПР по кредита изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в т. ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит.

За посоченото в чл. 19, ал. 1 ЗПК понятие „общи разходи по кредита“ е дадена легална дефиниция в § 1, т. 1 ДР на ЗПК: “ Общ разход по кредита за потребителя“ са всички разходи по кредита, включително лихви, комисиони, такси, възнаграждение за кредитни посредници и всички други видове разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати, включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, и по-

специално застрахователните премии в случаите, когато сключването на договора за услуга е задължително условие за получаване на кредита, или в случаите, когато предоставянето на кредита е в резултат на прилагането на търговски клаузи и условия. Общият разход по кредита за потребителя не включва нотариалните такси.

С дадената легална дефиниция е възпроизведено определението за „общи разходи по кредита за потребителя“ по чл. 3, б. „ж“ от Директива 2008/48/ЕО.

В случая се установи, че значителен разход- 7975.42 лева не е включен при изчисление на ГПР. Стойността на ГПР е посочена невярно и в преддоговорната информация на СЕФ и в договора за кредит. *Резултатът от уговорената „неустойка“ при необезпечен кредит е оскъпяване на кредита, т.е. отпускане на кредит с по- висок ГПР, а не с посочения в СЕФ и в договора за кредит. Посоченият от „Кредирект“ ЕООД ГПР в размер на 62.83% е невярна информация, тъй като същият се отнася за обезпечен кредит, а не за реално отпуснатия необезпечен кредит с възможност за обезпечаване, без предварителна информация в СЕФ за изискванията на кредитора към обезпечението, включително информация за предоставянето на това обезпечение в двудневен срок.* Касае се за прикрит от кредитора разход, който потребителят заплаща във връзка с договора за кредит. Следователно този разход попада в приложното поле на § 1, т. 1 ДР на ЗПК и чл. 3, б. "ж" от Директива 2008/48/ЕО, при което следва да се включи в ГПР по кредита, който се отразява в СЕФ и договора за кредит.

Установената търговска практика има за резултат или е възможно да има за резултат вземането на търговско решение, което потребителят не би взел без използването на тази търговската практика, което осъществява третата предпоставка от фактическия състав на нелоялната заблуждаваща търговска практика. Липсващата информация е съществена за потребителите, предвид вида ѝ и кръга на потенциалните потребители, вкл. и предвид обстоятелството, че вероятно потребители често са лица, които нямат възможност да се обърнат към банка за потребителско кредитиране.

В съответствие с т. 19 от Преамбюла на Директива 2008/48/ЕО, за да се даде възможност на потребителите да взимат своите решения при пълно знание за фактите, те следва да получават адекватна информация относно условията и стойността на кредита и относно техните задължения, преди да бъде сключен договорът за кредит,

която те могат да вземат със себе си и да обмислят. С оглед осигуряване на възможно най-пълна прозрачност и сравнимост на предложенията за сключване на договор, тази информация следва да включва по-специално годишния процент на разходите, приложим за кредита и определян по еднакъв начин навсякъде в Общността. ГПР е част от задължителното съдържание на договора за потребителски кредит- чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК и на СЕФ - т. 2, част III от Приложение № 2 към чл. 5, ал. 2 ЗПК.

В заключение съдът намери, че оспореният акт е издаден от компетентен орган, в предписаната от закона форма, при спазване на административнопроизводствените правила, в съответствие с приложимите материалноправни разпоредби и целта на закона-чл.146, т.1-т.5 от АПК, което обуславя отхвърлянето на неоснователната жалба. При този изход на спора, предмет на делото и на основание чл. 143, ал. 3 АПК правото на разноси е възникнало за ответника. То е своевременно упражнено, като преди приключването на устните състезания е поискано присъждането на възнаграждение за защитата му, осъществена от юрисконсулт. При съобразяване с предмета на делото, проведеното едно съдебно заседание с участието на процесуален представител на ответника - юрисконсулт, съдът определя юрисконсултско възнаграждение в средния размер, установен в чл.24 от Наредбата за заплащане на правната помощ във вр. чл. 37 ЗПП- 250 лева.

**Воден от гореизложеното и на основание чл.172, ал.2, предл. 5-то от АПК, съдът**

### **Р Е Ш И:**

**ОТХВЪРЛЯ** жалбата на Кредирект“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], представлявано от управителя Н. П. П. срещу Заповед №6122/04.07.2025 г., издадена от на Комисията за защита на потребителите.

**ОСЪЖДА** Кредирект“ ЕООД, ЕИК:[ЕИК], представлявано от управителя Н. П. П. да заплати на Комисията за защита на потребителите сумата в размер на 250 (двеста и петдесет) лева, разноси по делото.

**Решението може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му.**

**Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него.**

**СЪДИЯ:**